

Een soort eelt

Rinske Bouwman

Uitgeverij Orlando

190 pagina's / € 22,99

Extra tips en achtergronden bij het Leesclubdossier in Boekenpost 194

Over het boek

De Nederlandse Sarlag (26) is opgegroeid in Mongolië. Na een dramatische gebeurtenis is ze alleen naar Nederland vertrokken om te gaan studeren, maar uiteindelijk werkt ze in een supermarkt. Het verdriet om wat in Mongolië is gebeurd, kan ze niet verwerken en ze houdt ook mensen af die haar willen helpen.

Over de auteur

Rinske Bouwman (1988) studeerde Theaterwetenschappen en leidde zichzelf daarna op tot toneelschrijver en –producent. In 2015 richtte ze samen met regisseur Merel van Huisstede theatergezelschap TG Tiefschnee op. Met Inge Wannet maakt Bouwman audiotheater, in coronatijd onder andere een serie met de titel 'Binnenwerkjes', korte producties over huiselijke belevenissen. Bouwman schreef ook een serie dierenverhalen, maakte er schilderijen bij en exposeerde die op verschillende plaatsen. *Een soort eelt* is haar romandebuut, dat werd genomineerd voor de Anton Wachterprijs.

[De website van Rinske Bouwman](https://www.rinskebouwman.nl/)

<https://www.rinskebouwman.nl/>

Discussietips

1. Een proloog is meestal bedoeld om de lezer het boek in te trekken, nieuwsgierig te maken. Hoe heb je de proloog van *Een soort eelt* ervaren?
2. Welke indruk krijg je van Kalle en zijn houding tegenover Sarlag?
3. Als lezer zit je de hele roman in het hoofd van Sarlag. Vond je het lastig om onderscheid te maken tussen werkelijkheid en fantasie in haar beschrijvingen? Waarom wel of niet?
4. Welke invloed hebben de verhalen die de vader vertelt op zijn kinderen? Welk verhaal intrigeert je het meest?
5. Welk beeld krijg je van Sarlags moeder?
6. Wat is de rol van de buurvrouw van Sarlag en haar familie in Mongolië?
7. Recensent Femke Essink schrijft in *Trouw* dat Sarlag een ik-verteller is die meteen sympathie oproept. Hoe denk je over die stelling?
8. Hoe reageert Sarlag op mensen die zich om haar bekommeren?
9. Bouwman laat de lezer lang in spanning over wat precies de reden is voor haar verdriet. Hoe heb je dit ervaren?
10. Hoe heb je de beschrijving van de luchtbegrafenis ervaren?
11. Wat is de rol van de jak Batraa in het boek?
12. Hoe heb je de afwisseling ervaren tussen hoofdstukken die in Nederland spelen en degene die in Mongolië zijn gesitueerd?
13. In hoeverre kun je het gedrag van Sarlags vader na het ongeluk begrijpen? Hoe had Sarlags leven eruit gezien als haar vader meteen had gepraat, denk je?
14. Ik-verteller Sarlag beschrijft hoe zij een metamorfose ondergaat en een jak wordt. Hoe interpreteer je dit gegeven?
15. Hoe is Sarlag er aan toe aan het eind van de roman?
16. Rouw kent verschillende stadia. In hoeverre herken je die in de beschrijving van het verdriet van Sarlag? Hoe vind je dat Bouwman een rouwproces onder woorden brengt?
17. In het interview in *Boekenpost* vertelt Bouwman dat ze om Sarlags rouw vorm te geven, 'microtrauma's' voor haar heeft bedacht. Welke kom je tegen?
18. In het interview zegt Bouwman ook dat ze de lezer troost wil bieden door de rouw met een 'absurde of humorvolle insteek te benaderen'. Werkt die benadering voor jou?
19. In reacties op de roman wordt het taalgebruik van Bouwman beschreven als laconiek en onderkoeld. Hoe heb jij dit ervaren?

Achtergronden

Onderstreepte tekst is aanklikbaar en opent de betreffende website in een browser. Wie dit document heeft uitgeprint vindt bij ieder item ook de volledige url zodat deze ingetikt kan worden.

Interviews en reacties

1. Video: Rinske Bouwman vertelde over haar roman in [VPRO Boeken](#) van 25 februari 2024. Het gesprek begint na 13 minuten en duurt circa 12 minuten.
https://npo.nl/start/serie/vpro-boeken/seizoen-18/vpro-boeken_3/afspelen
2. Video: Rinske Bouwman was te gast in het programma [Volgspot](#) (23 oktober 2023) op Radio 5, een gesprek dat vooral over haar theaterwerk en podcasts gaat (circa 46 minuten).
<https://www.nporadio5.nl/fragmenten/volgspot/6789cb13-abbe-46a1-bc9e-778b373b6b50/2023-10-23-volgspot-met-rinske-bouwman-creatieve-duizendpoot>
3. Audio: Gesprek met Rinske Bouwman in het AVROTROS-radioprogramma [Opium](#) (circa 5 minuten).
<https://www.npoklassiek.nl/fragmenten/opium/48068cee-b71f-40df-869a-73fe77da3deb/2024-01-18-het-talent-rinske-bouwman>
4. Audio: Rinske Bouwman te gast in het VPRO-radioprogramma [Een uur cultuur](#) (circa 55 minuten). Het gesprek begint na circa 4.30 minuten.
https://www.vpro.nl/speel~RCRSA1_1094140137943~een-uur-cultuur-met-rinske-bouwman~.html
5. Juryrapport van de [Anton Wachterprijs](#) waarvoor *Een soort eelt* genomineerd was.
<https://www.ontdekdebieb.nl/dam/Collectie/Vestdijk/juryrapport-aw-prijs-2024-tiemen-hiemstra.pdf>
6. Lezersrecensies van *Een soort eelt* op de website [Hebban](#).
<https://www.hebban.nl/boek/een-soort-eelt-rinske-bouwman>
7. Vrij toegankelijke recensies van de roman bij [Conserve's Leessite](#), [Vrouwenbibliotheek Utrecht](#), [Literair Nederland](#) en [Bazarow](#).
<https://www.conserve.nl/conserves-leessite/een-soort-eelt/>
<https://vrouwenbibliotheek.nl/2024/07/07/een-soort-eelt-door-rinske-bouwman/>
<https://www.literairnederland.nl/recensie-rinske-bouwman-een-soort-eelt/>
<https://bazarow.com/recensie/recensie-een-soort-eelt/>
8. Lees het begin van de roman op de site van [boekhandel Athenaeum](#) plus een [kort interview](#) op deze site.
<https://www.athenaeum.nl/leesfragmenten/2024/een-soort-eelt>
<https://www.athenaeum.nl/nieuws/2024/3-plus-1-vragen-aan-rinske-bouwman-schrijver-van-een-soort-eelt>

Bij het boek

1. Het motto is afkomstig uit het nummer 'Cigarettes and Chocolate Milk' van de Amerikaans-Canadese singer-songwriter Rufus Wainwright (1973), een nummer over verslavingen en dwanghandelingen die het leven bepalen. Op het [YouTube-kanaal](#) van de zanger is deze uitvoering te beluisteren. Informatie over het lied op [Wikipedia](#).
https://www.youtube.com/watch?v=hll_pO59ksc
https://en.wikipedia.org/wiki/Cigarettes_and_Chocolate_Milk

2. De [Wikipedia-pagina](https://nl.wikipedia.org/wiki/Mongoli%C3%AB) over Mongolië, met diverse links.
<https://nl.wikipedia.org/wiki/Mongoli%C3%AB>

Poëzietips

Het kan een mooie afsluiting (of een mooi begin) van een leesclubbijeenkomst zijn om een gedicht te bespreken dat een bepaalde verwantschap heeft met het boek dat centraal staat of met de auteur.

Drie suggesties:

- 'De gestorvene' van Ida Gerhardt uit de bundel *De Slechtvalk* (1966). De tekst is te vinden bij [Gedichten.nl](https://www.gedichten.nl).

<https://www.gedichten.nl/nedermap/gedichten/gedicht/36378.html>

- 'Soms, een enkele keer' van Toon Tellegen uit de bundel *Als wij vlammen waren* (1996), onder andere te vinden bij [Poëzie-Leestafel](http://www.poezie-leestafel.info) en voorgedragen in het radioprogramma *Passaggio Late Night* door de presentator.

<http://www.poezie-leestafel.info/toon-tellegen>

<https://www.npoklassiek.nl/fragmenten/passaggio/276dee99-d483-46bb-ab14-9d8efde30fd7/2021-12-08-gedicht-soms-een-enkele-keer-van-toon-tellegen>

- 'Eiland' van Judith Herzberg uit haar debuut *Zeepost* (1963). Te vinden onder andere bij [Paradijsvogels Magazine](https://www.paradijsvogelsmagazine.nl).

<https://www.paradijsvogelsmagazine.nl/judith-herzberg-gedichten/>

Samenstelling: Marlene Lunter en Frank Hockx